

Чи існує межа між здоровим глуздом і психічним розладом?

Це запитання є досить актуальним і на даний час, незважаючи на значні досягнення в науці і зокрема нейропсихіатрії. З цього випливає, якщо існує той кордон, то на скільки він тонкий якщо ми досі вагаємося відповісти остаточно.

Доцільно розглянути відповідь на дане питання з боку адаптації людини у суспільстві. Чому не з медичної точки зору, тому що людині з психічним розладом під силу реалізувати себе та бути успішною як і психічно здоровій і часто не діагноз є перешкодою для успішного майбутнього, а ставлення оточуючих. Згадайте своїх друзів, близьких які є творчими особистостями, або видатних творців минулого, більшість із них були ще тими диваками. Пригадайте тільки, Вінсент ван Гог, нідерландський художник, одна з найвідоміших його картин «Зоряна ніч», відрізав власне вухо і врешті решт застрелився, однозначно, що в даному випадку він не керувався здоровим глуздом. Сильвія Плат, американська письменниця і поетеса, страждала важкою депресією і наклала на себе руки. Цей перелік можна продовжувати ще досить довго. Багато з нас знайомі з творами таких людей, але не знають яка доля була у них, або що творили вони маючи психічні відхилення.

Тому беззаперечним критерієм номер один є те на скільки людина адаптована в суспільстві. Якщо пристосування в соціумі є неповноцінним, то тут важливо щоб дезадаптація мала тотальний характер. Що це означає? Що проблеми в особи виникають не тільки в сфері роботи або тільки сім'ї, а в усіх аспектах людського життя.

Критерієм номер один є те на скільки людина адаптована в суспільстві.

Наприклад, людина часто змінює місце роботи, або конфліктує з

колегами, або не встигає виконувати свої професійні обов'язки, а вдома постійно конфліктує з рідними, чи навпаки стає замкнута і не приділяє увагу близьким, припинила спілкування з друзями, не займається більше спортом, або навпаки починає робити зовсім не властиве їй раніше. Ось приклад тотальності, життя людини кардинально змінюється і явно не в кращу сторону. Мій колега якось запитав мене, чи варто «забирати» (призначати ліки) у людини позитивні галюцинації (щось бачить або чує чого насправді не існує) якщо наприклад, це «голоси» які говорять йому який він молодець і людина каже, що він став більш повноцінний з «ними». Гадаю, що наше суспільство ще росте в тому напрямку щоб сказати, що призначати ліки в даному випадку не потрібно.

Психіатрія – це не математика і закони кордонів тут інші. Згадайте себе в стресових ситуаціях, коли щось загрожувало вашому життю, або втрачали близьку вам людину і на якийсь період часу ви «трошки ставали» психічно хворим: хтось переносив стан схожий на депресію, хтось був в стані постійної напруги, а хтось задумувався про самогубство, але на щастя адаптаційні функції вашого організму повертали вас з часом до попереднього ритму життя. Тому моя відповідь, що межа між здоровим глуздом і розладами психічного спектру існує, але це настільки близько до нас, що як би ми повністю це усвідомили, то з'їхали б з глузду.

Катерина Рижа – лікар психіатр, нарколог, клініка “Ангелія”.